

Työssä museossa

eli kuinka opin käyttämään vasaraa ja sahaa

Maria Kauppinen

Työskentelin vuoden verran EU-kehittämishankkeen vetäjänä pienessä Kurkijokimuseossa Loimaalla. Päädyin työhön museologian harjoitteluni kautta. Olin keväällä 2004 harjoittelussa Turun maakuntamuseolla ja kesätöitä kysellessäni sain tietää paikasta. Hakemukseni hyväksyttiin ja aloitin työt kesällä 2004.

Kurkijoelta nykypäivään -hanke oli ollut käynnissä vuodesta 2003 lähtien ja kolmevuotisen hankkeen aikana Kurkijokimuseota kehitettiin perusnäyttelyä uusimalla ja esineistöä luetteloimalla, sekä valmistettiin Kurkijokea esittelevä cd-rom. Museo oli ollut toiminnassa jo muutamia vuosia, mutta parempi nimitys sille olisi oikeastaan ollut kokoelma. Esineitä, valokuvia ja dokumentteja kokoelmissa oli paljon, mutta ne olivat melko lailla järjestämättä ja luetteloimatta. Hankkeen tavoitteena oli siis kehittää kokoelmasta museo, joka esittelee karjalaista kulttuuria sekä Kurkijoen pitäjän historiaa ja vaiheita monipuolisesti.

Monipuolista työtä

Hyppäsin niin sanotusti liikkuvaan junaan tullessani Kurkijokimuseolle. Edeltäjäni oli jäämässä äitiyslomalle muutaman viikon päästä ja minun oli määrä perehtyä työhöni ennen sitä. Hankehallinnon kiemuroiden ja lomakkeiden kanssa piti tulla tutuksi, piti saada käsitys museon kokoelmista ja niiden kanssa tehtävästä työstä ja rakentaa siinä sivussa museon perusnäyttely avajaiskuntoon. Päivittelin aluksi mahdottomalta tuntuvaa työtaakkaa. Myöhemmin sain huomata, että sama hektinen työtahti taitaa olla lähes kaikissa museoissa ennen uuden näyttelyn avajaisia.

Työhöni kuuluivat museon arkistointi- ja luettelointitehtävät, hankkeen hallinnointi ja raportointi, aineiston kokoaminen Kurkijoesta kertovaan cd-romiin, näyttelyn suunnittelu ja rakentaminen, museon markkinointi ja hankkeesta tiedottaminen, opastukset talviaikaan, sekä talkoolaisten ja kesätyöntekijöiden ohjaaminen. Aikamoinen lista siis! Pidin kuitenkin työn monipuolisuutta ansiona. Harvassa työpaikassa pääsee noin laajasti tutustumaan museotyön eri puoliin ja olemaan mukana alusta loppuun esimerkiksi näyttelyn rakentamisessa. Työ opetti tekijäänsä ja kun vuosi oli kulunut, huomasin oppineeni monenlaista. Maalaus ja tapetointi onnistuvat, porakone ja vasara pysyvät kädessä. Sen lisäksi olin oppinut paljon museotyöstä. Apunani työssä olivat monet talkoolaiset, museota ylläpitävät voimat, jotka auttoivat arkistojen järjestämisessä ja rakennushommissa. Asiantuntijoiden apu oli aina puhelinsoiton päässä maakuntamuseolla tai hanketoimistolla. Yksin työtä ei tarvinnut tehdä.

Vasaran ja sahan lisäksi myös tietokone on museotyöntekijän tärkeä apulainen. Kuva: Marko Pietilä.

Monipuolisessa työssä tarvitaan monia taitoja. Kaikessa voi kuitenkin kehittyä ja työssä sitä sitten oppii koko ajan lisää. Ehkä tärkeimpiä ovat sosiaaliset taidot, eikä kokemus asiakaspalvelustakaan ole pahitteeksi. Luovuutta, innovatiivisuutta ja järjestelmällisyyttä kaivataan sekä rohkeutta avata suunsa ja kykyä pysytellä rauhallisena sekasorron keskellä. Yksi parhaista ja yksinkertaisimmista neuvoista työntekoon tuli edeltäjältäni, kun ihmettelin hänen loputonta ideointikykyään. Hän totesi vain, että välillä tulee paljon huonoja ideoita, mutta aina välillä hyviäkin. Niistä huonommista voi sitten toisten kanssa keskustellen kehittää parempia.

Oppia työtä ja elämää varten

Taidan kuulua niihin harvoihin onnekkaisiin museoalan opiskelijoihin, jotka ovat jo opiskeluaikanaan päässeet kunnolla tekemään oman alan töitä. Usein opiskelijalla – varsinkaan meidän alallamme – ei ole liikaa varaa valita työpaikkojaan. Ura alkaa usein lyhyillä pätkätöillä luettelointi- ja opastustehtävissä. Lyhyetkin pestit kannattaa silti ottaa vastaan, sillä niistä voi syntyä kontakteja, jotka auttavat myöhemmin työnhaussa.

Museologian opinnot antavat mielestäni hyvät valmiudet työelämään ja ne ovat mukavaa vaihtelua muuten melko teoreettiseen yliopisto-opiskeluun. Kansatieteen ja suomen historian opinnot ovat kasvattaneet teoreettisia valmiuksia, kykyä etsiä ja soveltaa tietoa. Karjalan historia ja karjalainen kulttuuri olivat minulle entuudestaan tuntemattomia, joten asioihin oli perehdyttävä alusta alkaen. Se oli kuitenkin myös työvuoteni mielenkiintoisinta antia. Kansatieteilijänä minua kiinnostivat erityisesti tavallisten ihmisten kokemukset toisesta maailmansodasta ja evakkomatkoista. Haastattelut ja monet juttelutuokioid sodan kokeneiden vanhusten kanssa olivat kasvattavia kokemuksia.

Hanke onnistui tavoitteessaan museon kehittämisessä ja se päättyi elokuussa 2005. Sulkiessani viimeistä kertaa museon ovet olin todellakin tyytyväinen, etten aloittaessani tiennyt millaiseen

työhön olin ryhtymässä. Silloin olisin luultavasti jättänyt hakematta mahdottomalta tuntuvaan työhön ja jäänyt samalla vaille loistavaa työkokemusta ja kasvattavaa elämäntaitoa.

